XVIII-ik évfolyam. 1-ső szám. Kőszeg, 1898. január 1-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt — 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona.
Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ANTAL.
Kiadó és laptulajdonos:
FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyilttér sora 40 kr. — Hirdetések nagyság szerint.

Évforduló.

Az idők szerény krónikásának de sokszor van alkalma történetet irni! A hatalmasok csak intézik az emberiség sorsát, az abból folyó nagy tanulságokat egy szürke ember rögziti meg, veti papirra s teszi oda okulásul a jövendőnek.

A ki történetet ir, az prófétája népének, még pedig egy visszafelé tekintő próféta, a ki csak a multat látja s nem jósol belőle jövőt, nem fejt álmokat, nem magyaráz csodákat, csak rögzit, fotografál, fest híven, gyorsan, szívesen . . . .

S a kép, a mit produkál, mégis tanulság forrása, mert országok sorsát vezérlő hatalmasok belőle szedik tetteikhez a buzdítást, abból merítik az erőt a cselekvéshez, az alkotásokhoz . . .

Most is történetet irunk, amikor az esztendő forduló pontján visszanézünk a multba.

Az egyes embernek, csoportoknak, társadalmi osztályoknak s egész néprétegeknek lehettek, — voltak keserveik; a gazda reményét learatta az idő szeszélye; az iparos-osztálynak nem teljesítette óhaját a végzet; a kereskedő elégedetlen az üzleti év mérlegével s a hivatalnok a sereg, az értelmi előkelőség nem találta meg az utat kitüzött czélja felé. Van mindenkinek oka panaszra!

Az egyiknek sok az adója, a másikuak kevés a jövedelme . . . Ilyenforma a panaszkodás minden téren s ezt a panaszt el kell fogadni.

Még az is zsörtölődik, akit boldogulása felé vitt az elmult esztendő . . . Ez már emberi természet!

Csakhogy ott, ahol az igazságnak határozottan elent mond a panasz szava, — fel kell hangzania a bírói szónak is és itélni szigorúan, önzetlenül.

Egy nemzeti állam, sőt a községi életben is nemcsak az egyes ember panasza s az összesség saját külön keserve dönt és nem szabad a történetnek ezeket a panaszhangokat vésni a maradandó érczlapokra.

Van egy magasabb szemhatár is, mely fölött eltekintve, egészen más képet nyerünk az ország és külön saját városunk állapota felől, mint a milyennek látszik egész közelről.

Pusztán városunkat veszszük szemügyre.

Látjuk itt-ott mégis friss erőnek dagadó forrását s észleljük, amint az alkotás munkája többkevesebb szorgalommal folyik, talán némi önérzettel, becsvágygyal is. Sok irányban tettünk s minden lépésünk, amit előre tettünk, felér egy évtizeddel.

Hanem ez még mind kevés!

Törekednünk kell, törekeduiök kell különösen a társadalom intéző férfiainak, hogy a haladás szempontjából mindenki kivegye részét s a közel megoldásra váró ügyeket előmozdítani segítse.

A főgimnázium, a közvilágítás, a vasut kiépítése ügye olyas dolgok, a mik nélkül aligha találjuk jövő egzisztenciánk biztos alapjait. Azután nem szabad megfeledkeznünk a város közigazgatási ágainak javításáról, vagy legalább ama bizonyos gőzkürt alkalmazásáról, melylyel állandó tevékenységet biztosíthatunk a közügyek előmozdításában.

Isten áldása rajtunk és városunkon az uj esztendőben!

A munkásképzés kérdéséhez.

A politikai kérdések háttérbe szorulásával, majdnem egész közép Európában a társadalmi, illetve a gazdasági problemák megoldásának feladata foglalkoztatja a társadalmat és a törvényhozásokat. Ezen egész területen érezhető az a nyugtalanság, a mit a szocialdemokrata missionáriusok áldatlan maghiutésükkel a társadalmi reud és békés együttélés megbiusítása által felidéznek. Azok a nagyon is tetszetős és épen azért keresztülvihetetlen tanok nagyon könnyen formálódnak egy absurd képzetté annak a félmüvelt munkásnak az agyában, mely kóros állapot az embert teljesen hatalmába keríti, sőt állattá alacsonyítja le.

A szociális bajok — melyek főleg az ipari munkások, ujabban pedig a mezei munkások helyzetéből származnak — orvoslásánn. nagy munkája, jólehet, hogy az a legbecsületesebb és a legigazabb buzgalommal kezeltetik, csak lassan halad előre. Felmerül tehát önkénytelenül is az a kérdés, hogy miben rejlik oka annak, hogy az egész társadalom nyugalmát veszélyeztető ügyben, a kibontakozás módjairól való gondoskodás nem történt meg. Nem kell azonban sokáig kutatnunk, hogy e kérdésre megadjuk a helyes feleletet, csak fel kell említenünk azon követelményeket, melyet a szocialisták — nevezzék magukat kollektivistáknak, szocialdemokratáknak vagy kommunistáknak — támasztanak és a helyzet tisztán áll előttünk.

Tudott dolog, hogy a szocialdemokrata aspirácziók mai alakzatuknak alapjai Lassalle és Marx irataiban találhatók fel kizárólag. Mindket nemzetgazdasági iró a munkások igaz, de elfogult barátai voltak, telve idealismussal, de hiányaival a birálat mindent korrigáló erejének. A mi az ő nem fegyelmezett agyukban megfogant az abberált rokonszenv által sugallva, azt világgá bocsájtották és megteremtették csupa idealizmusból a sorsukkal kibékült munkások helyett az elégedetlenek nagy táborát. Igenis. Ezek az urak, kikben a szív tengett túl az értelem rovására akaratukon kivül, nemhogy javítottak volna, hanem rontottak a munkások helyzetén. Mert az ő tanaik megszülemlése előtt, munkaadó és munkás egyetértettek abban, hogy érdekeik összetalálkoznak és, ha van kielégítetlen, de jogos érdek, az megvalósulását sziutén csak kölcsönös és egyértelmü közrehatás útján érheti el. Ma azonban a munkaadó és mun-

TÁRCZA.

Rossz kedv.

Irta: KÓBOR TAMÁS.

Rossz kedvem van, a többi nem érdekel. Hagyjanak békében a politika magas hullámverésével: rossz kedvem van. Levelek, miket napok óta türelmetlenség lázában várok, felbontatlanul előttem hevernek: rossz kedvem van. A jó barátok bosszantanak; nem bánt: rossz kedvem van. És lent az uiczán szürkén, takarosan fekszik a köd. Hadd feküdjék: rossz kedvem van.

Azzal sem törődöm, miért van rossz kedvem. Nem tudnám. Az se bánt, hogy ok nélkül rossz a kedvem. Mi közöm hozzá? Az se vigasztal, a mivel máskor biztatom magamat: majd csak elmulik.

Semmi, semmi. Mintha spongyával vágig törülték volna a lelkemet. Nem érzek magamban semmit. A diván sarkába kuporogva, órák hosszat szivarozgatok. Nagyon rosszul esik a szivar is, a kuporgás is, de csak nem hagyom abba. Nincs egy gondolatom sem, ész nélkül bámulom a szivarom füstjét, a falak képeit, ablakfának kalandos érgyürüit. Ha bomba pukkadna szét a szobámban, es sem érdekelne.

Rossz kedvem van.

És nem bánnám, ha most mindjárt meghalnék, pedig tudom, hogy a rossz kedvem elmulik s akkor minden megváltozik. De az épen, a mi egyedül bánt: elmulik a rossz kedvem.

Pedig olyan jó rosszkedvünek lenni. Pusztaságot érezni a lelkeben, tompultnak lenni az egész külső világ irányában, közömbösnek a magam énje iránt is. Ah, ez az igazi nirvana, es a rosszkedv, a legfelségesebb gyönyörüség, a legtökéletesebb fü;getlenség.

A rosszkedv felold minden kötelesség alól. Előttem a munka nagy halmaza: nem kell dolgoznom, mert nem tudok. Egy hitelező kopogtat az ajtón: takarodjék, most rossz kedvem van. Ha mondom neki, hogy nincs pénzem, tán beperel, de mivel rossz kedvet lát rajtam, úgy elpenderül, hogy egyhamar nem látom ujra. Levelet kellene irnom, igen sürgőset, mert eljegyzésre való gratuláczió. A legkínosabb munka, most föl vagyok mentve alóla. Nem kell hazudnom, mikor biztosan tudom, hogy egy esztendő mulva a boldog menyasszony már a szüleihez fog visszaköltözködni, a szerelmes vőlegény pedig a Lion kávéház kasziros frajlájához.

Rossz kedvem van: nem kell mulatnom. Micsoda gyötrelmektől szabadulok meg azzal, hogy itthon maradok a magamra csukom a szobám ajtaját! Micsoda félemeletes, hatalmas nagy ur lett belőlem, hogy rossz kedvem van. Az ajtó előtt felve, óvakodva lépdelnek lábujjhegyen, suttogva intenek egymásnak csöndet, valakit — tán a szenes embert kidobnak, a miért kiméletlenül nyomta meg a csengettyü gombot és gorombán, nagyhangon kivánt jónapot!

Igen, most én vagyok az ur a háznál. Csinálhatok akármit: nemán turik a szeszélyeimet. S mielőtt ide bekuporogtam, kejelegtem a rossz kedvem privilégiumában. Összeszidtam a cselédet, összevesztem a főnökömmel.

Semmivel sem voltam megelégedve és velem mindenki meg volt elégedve. Mert látták, hogy rossz kedvem van.

Megállt bennem az élet, ennyi az egész. Teljes öntudattal élvezem át a halál minden szenzációját. Ah, ah ilyen volna a siri állapot. Rögtön főbe lőném magamat. Tudni magamról, bogy nem vagyok, a régi bölcseséget így formálhatni: gondolkodom, tehát nem vagyok — es a rossz kedv menyei kiváltsága.

Csak ne volna meg az emberben az élet tiszte vágya! Csak közbe-közbe ne ösztökélne: eh, rázd le magadról a fásultságot, mint a kutya a bundája nedvességét! Szentül tudui, hogy csak föl kellene innen kelni, hideg vizzel megmosni az arczomat és tudnék dolgozni s tudnék jó lenni az emberekhez.

Ez a tudat, a nyom. A mikor az eszembe ötlik, látom, bogy e rosszkedv nem állapot, hanem hiba.

És nem tehetetlenség, hanem mulasztás, könnyelmü, közönseges tunyaság, a miért én lenézem a világot és eltompulok minden szenzáczió iránt. Ez megfosztja rosszkedvemet minden édességétől. Eh, ne legyünk rosszkedvüek azt a jó érzést nem szabad lopni magamnak, mint az iskolakerülő a szabad délutánt.

Már azon a ponton vagyok, hogy egy erőszakos fölfordulással lepattanjak a divanról, mikor az ajtó nyilik, belép egy barátom. Derék, okos, szép fiu. Megjelenése visszasujt a helyemre.

— Szervusz!

— Szervusz!

Fülelek. Ni! Hogy mondta ez az ember est a szervuszt. Azért jött ide, hogy gorombáskodjék? Olyan édesen, kurtán hangzott köszönése, mint a csitok.

Oda veti magát a diván másik sarkába és hevesen szöszékelve hallgat. Rábámulok egy darabig, végre is megszólalok:

— Mi bajod?

— Semmi, rossz kedvem van.

— Rossz kedved? Miért?

— Miért, miért, hát te is kérded? Mit tudom én? Az éjjel nagyon jól mulattam; tán azért van rossz kedvem.

Hm, hm. Milyen furcsa. Nézem, nézem est az okos embert, a mint mozdulatlanul ül a diván sarkában, arczán a teljes gondatlanság bamba kifejezése és találgatom: ugyan mire gondol ez most!

kás szembevannak egymással állítva, a munkás munkaadójában az őt kihasználni akaró önző üzért szemléli, kivel közös érdeke nincs, mert első tekintetre elhiszi, — hisz tekintélyek mondották — hogy a tőke abszorbeálja a maga javára a munkát, a mi ellenkezik az ember alapjogaival. Meg kell tehát szüntetni ezeket a tűrhetlen állapotokat minél előbb, még azon az áron is, hogy ez a megszilárdult közrend és közállapotok felforditására vezetne. .

Teremnek ezekután gombamódra hívek, kik a tanulapfrók nyomába lépve, egyéni érdek kielégítése czélzatában megmételyezik a kevésbé gondolkozókat még oly irányban is, hogy megtagadja Istenét, hazáját és családját. Elveszti tehát a munkás talpa alól az a talajt, melyen erkölcsi érzete felépült, nem csodáljuk, ha erőszakos eszközökhöz nyul, hogy az ő képzeteben boldogítónak tartott tannak érvényt szerezzen.

Pedig éppen ezen erőszakoskodás szülő oka annak, hogy a munkások helyzetén javító változást nem észlelhetünk. Hisz az ő megformált követelményeik ma olyanok, hogy azokat a nemzetközi termelés és viszonyok figyelembe vétele mellett teljesíteni merő lehetetlenség, fokozatos javítást pedig kizár az ő turbulentiájuk, mely gyökeres felforgatást követel. Ime itt vannak okai azoknak a megrögzött állapotoknak, melyeket szociális téren észlelhetünk.

Mi tehát az első teendő, hogy a munkások helyzetén fokozatosan javíthassunk sikerrel?

Ezen kérdésre megadta már a választ a „Nemzeti Szövetség", mely előkelő intézmény egyik főczéljául tüzte ki, hogy az ipari munkások értelmi színvonalát népszerű előadások útján fejleszteni fogja. Mi a magunk részéről is a meggyőződésnek ezt a módját tartjuk egyedül czélravezetőnek, mert, ha képessé teszszük a munkást arra, hogy a maga eszével mérlegelje az igazi és álbarátok tanait, akkor már eleve kizártuk belőle a fogékonyságot a szocziálizmus romboló tanai iránt.

Folytassa tehát az „Országos Nemzeti Szövetség" áldásos munkáját és ne riassza vissza szép feladata teljesítésében az idétlen tüntetés, melyet néhány ripők szocziáldemokrata rendezett és esetleg rendezni fog, sőt szükség esetében és a magasztos czél érdekében ne habozzék megtorló eszközöktől is gondoskodni.

HIREK.

— Lapunk jelen számát a kettős ünnep miatt egy nappal korábban adtuk ki.

— Évforduló. Most, midőn e sorokat irjuk, szomorú, sovány aggastyán tipeg lassan léptekkel a sírja felé. Alig 12 hónap előtt deli, vig. ifju volt, aki hangos jó kedvvel tappant be közénk, a világ elé, a mely örömmel várta, nézte a csinos, jol megtermett legényt, akitől sok jót, szépet várt s a kibe sok boldog reményt helyezett. És mi lett belőle? Törpe, összezúzott aggastyán, az *1897*-es számu hordár, aki nagy batyujában ennek örömet, amannak bánatot, de a legtöbbnek örömet hozott vegyesen és most halad a sírja felé, magával czipelve egy hosszu esztendő búját-baját. Már látjuk, mint tünik fel pár órányi távolságban ragyogó utódja: *1898*. Éppen olyan fiatal, olyan sokat igérő, mint volt a távozó öreg. Vajjon mit hoz magával, milyen lesz *1898*, az uj esztendő?! Kalendárium-csinalók megirták már az élet rajzát, tudósok, csillagászok kiszámították már, amit előre meg lehet róla tudni. Ezeket pedig a következőkben foglalhatjuk össze: Az 1898 iki év rendes esztendő lesz, 365 nap van benne. Az uj esztendő sok napjából a vasárnapokon kívül csak 14 lesz ünnep. Karnevál herczeg uralma 48 napig tart, febr. 23-án lesz hamvazószerda. 1898-ban 3 nap- és három holdfogyatkozás lesz, ezek közül az első nap- és három holdfogyatkozást mi is fogjuk látni. Egy híres angol csillagász szerint, ki a napfoltokból jósol, a tél rendkívüli hideg lesz, a nyár pedig hűvösebb a szokottnál. A tavasz is későn érkezik — a fűzfa-poetak nagy szomorúságára.

— A pápa ünneplése. XIII. Leo pápa gyémántmiséje alkalmából január hó 6-án a kath. plébánia templomban ünnepélyes Te Deum lesz tartva. A megyés püspök e napot jelölte meg a pápáért tartandó istentiszteletre.

— Szegények karácsonya. Városunk két jótevő nő-egyesülete gondoskodott arról, hogy szegényeink is részesüljenek karácsonyi ajándékokban. Az ág. ev. nőegyesület adományait az ág. ev. iskola IV. osztályu tantermében gyűjtötte össze s ugyan ott osztotta ki 56 szegény között. A kath. nő-egyesület a kath. elemi fiu-iskola I. oszt. termében rendezte be karácsonyi jótevő tárlatát és szép ünnepségek kapcsán osztotta ki adományát a szegényeknek. E helyen az ünnepség a következő rendben folyt le: Sok szegény gyermek, számszerint 72, vette körül az óriási karácsonyfát, melynek tényében a nagyok is gyönyörködtek. Egyszerre azután felhangzott egy női kar melodikus éneke, melynek befejeztével egy szegény fiu rövid alkalmi beszédben emlékezett meg a kis Jezuskáról s a jó szívek adományáról. Az összegyült gyermekcsoporthoz azután *Major* János prépost imé ett alkalmas, szép intelmet, megköszönve egyszersmint a nő-egyesület tagjainak buzgó fáradozását s a kis Jézus nevében adott temérdek ajándékot. A szép beszédre mégegyszer felhangzott egy kedves alkalmi dal s azután kiosztásra került a temérdek ruhanemü, tanés élelmiszer. Gyönyörüség volt látni azt az örömet, amit a jószivü hölgyek adománya keltett az ártatlan gyermek-szívekben.

— Karácsony-est az árvaházban. Az árvaháznak az ünnepekre itt maradt növendékeihez is ellátogatott a kis Jezus. A kicsi csapat örömmel várta megérkezését, a melyre érdemessé az által is iparkodott magát tenni, hogy az est emelésére a *Karácsonyfa* czimü szinművet adta elő. Előadás közben gyuladt ki az igazi, ajándékokkal gazdagon megrakott karácsonyfa, melynek terhéből mindegyiköknek jutott gazdag rész. Az intézet két prefektusa emlékezetessé tette a növendékekre nézve a karácsony estéjét, a viczeprefektus azzal is, hogy a szinjáték után szép alkalmi beszédet intézett az egybegyültekhez.

— Szilveszter. Az ó-esztendő eltemetésére és az ujnak üdvözlésére tegnap több helyen társas összejöveteleket tartottak. Fiatalságunk a bálházban, mások a Waisbecker-vendéglőben és egyéb helyeken gyülekeztek Szilveszter estéjén.

— A borravaló. Minden uj éven tragikomikus kesergéseket hallhatunk a borravaló miatt. Lesujtott honpolgárok apróra beszélik, hogy attól a percztől fogva, mikor fizetésüket fölveszik, addig a perczig, midőn otthon kényelembe helyezkednek, szolgák, kéményseprők stb., stb. elszedik az egész fizetést. Elemi csapás számba megy a borravaló. Ez olyan szokás, a mely rútsága mellett bizonyos tekintetben mégis nobel. Míg ugyanis az egyik fázik a borravalóadástól, a másik alig várja az alkalmat, hogy az uri tempót gyakorolhassa. Ez utóbbi azonban már kiveszőben van s csak az első maradt meg és nem is szünnik meg mindaddig, míg a munkát, szorgalmat, érdemet kellőképen nem honorálják. Addig mindig a borravaló reményével leselkednek ránk az uj-évi üdvözlők s hangzik a „boldog uj-év" akként, hogy: „adj uram, de mindjárt!"

— Szegények uj éve. Az uj-évi üdvözletek megváltásából befolyt összeg tegnap délután került szétosztásra a polgármesteri hivatalban. A sok jelentkező szegény között 50 krnyi adománykepen összesen 72 frtot osztottak ki.

— A mükedvelő-kör dalestéje. Ünnep másodnapján ez évi harmadik dalestéjét tartotta a helyboli mükedvelő kör. Szép számu publikum látogatott el ez alkalomra a bálházba, hol megtalálta azt, amit keresett, egy élvezetes estét. Az est magyar népdalok előadásával kezdődött, melyet *Mick* Bertalan ügyes zongora-játéka követett. A 3. és 6. számot Harczfi *Huttinger* Irma gráczi énekesnő előadása töltötte be, elragadva a közönséget üde, iskolázott hangjával. A daloskör, *Rudos* Gábor vezetése alatt mindössze háromszor énekelt s folléptet lelkesen tapsolták. A műsor legkiválobb pontját Hosvay-nak *Férjhez menjek?* czimü humoros monologja képezte, melyet *Koczor* Mariska adott elő, remeg szereplésben elérve czéljat, hogy a nézö szinte bepillantást nyert lelkébe. A közönség vehemens tapssal jutalmazta a sikerült magánbeszédet. Fel kell még említenünk *Mick* urnak másodszori zongora-játékát s *Pohl* Elza kisasszonynak zongora-kiséretét. Természetes, hogy őket is elhalmazta a közönség tapsaival. A műsor befejeztével a közönség egy része elhagyta a bálházat, míg a fiatalság tánczra perdült és sokáig kedvére mulatott.

— Köszönet-nyilvánitás. A szegények karácsonyfájára adakozó n. é. közönség mély hálára kötelezte a kőszegi jótevő nőegyesületet, melynek nevében minden adományért szívből mond köszönetet

Kőszeg, 1897. deczember hó 28-án.

özv. Nykodem Jánosné,
egyesületi elnökné.

— Nyilvános köszönet. A helybeli női-koszorucska indíttatva erzi magát, hogy egyesek ama ajándékaiért, melyet karácsonyi adományképen szegényeink részére juttatni kegyesek voltak, hálás köszönetét tolmácsolja.

Kőszeg, 1897. deczember hó 28-án.

Hanély Antalné,
egyesületi elnökné.

— A villamvilágitás tervezete és költségvetése több részeiben elkészült s a napokban érkezett ide Kőszegre. C-upán a telep-épület tervezete és költségvetése nem fekszik még az illetékes faktorok előtt, de beküldése közelebb várható.

— Vasuti ujitások. A jegykiadáshoz szükséges helyiségek a lukácsházi és gencsi megállóhelyeken készen állanak s most már csak a déli vasut további intézkedésétől függ a jegykiadás életbeléptetése. A kőszegi állomás raktárának nagyobbitásával szintén elkészültek s így helyiérdekü vasutunk megint egy hatalmas lépéssel előrehaladt.

— Tüzoltó-bál. A kőszegi önkéntes tüzoltó-egylet 1898 február hó 12-én a bálház helyiségeiben saját pénztára javára zártkörü elite bált rendez. Kezdete 8 órakor. Személyjegy 1 frt, családjegy 2 frt 50 kr. Felülfizetéseket köszönettel fogad és nyugtáz az egylet. A meghívók és belépő jegyek másokra át nem ruházhatók.

— A farsang. Az idei farsang élénknek igérkezik, mulatságokban bővelkedőnek. A mai számunkban jelzett tüzoltó-bálon kivül kilátás van turista-, nő-egyesületi bálra, a koroskedelmi kör álarczos báljára és a kath. olvasó-kör egy mulatságára. A kedves papáknak talán nem szerzünk nagy örömet e bálkrónikával, de kedves leányaik, akik titokban már készülődnek a farsangra, aligha örömmel nem fogadják Karneval herczeg ünnepi berukkolását.

— Jégsport. Szent Halifax követői nagyban üzik a tél egyik legelvezetesebb sportját, a korcsolyázást. Egész heten népes volt a Gratzl-malom jégpályája részint sportüzőkkel, részint nézőkkel.

— Felfüggesztés. A megye alispánja *Steininger* Sándor városi iktatót f. é. január 1-től fogva állásától felfüggesztette. Tapasztalt szabálytalanságok késztették az alispánt a felfüggesztés elrendelésére.

— Ingatlanok forgalma. A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átirás alá: Böhm Jánosné után az 1409. hsz. 1250 frt vételárban; — úgy Ferber György után a (2080—2081)., (2082—2083). és 2001. hsz. Pontyos Kálman és neje javara. — Biroi árverés után Róth Ferenczné után a 871., 872. hsz., 525. sz. ház 4005 frt vételárban Róth Kálmánné javára. — Kuntner Jánosné után Stahl János és neje javára 245 frt vételárban a (7560—7561). hszsz.

— Vasuti térkep. Teljesen uj képet nyujt a *Freytag és Berndt* kiadóvállalatnál (Bécsben VII/$_1$ a császár-jubileumra most megjelent vasuti térképe Ausztria- és Magyarországnak. Egy pillantás a térképre, meggyőz bennünket annak használhatóságáról, mert teljes tájékozást nyujt a szomszéd- és távolság-forgalomban és egyéb részletekre nézve. Olvasóink figyelmébe ajánljuk e térképet, mely 1 frtért szerezhető meg a fent megnevezett kiadóknál.

)(**Szenzácziö-hajhászás.** Ma, mikor a krajczáros ujságok versenye őrült szenzácziö-hajhászásra kényszeríti a lapokat, szinte szenzácziö-számba megy, ha akad lap, mely nem áll be eme dícstelen parforcze-vadászat hajtói közé, hanem becsületes kitartással, önérzetesen halad azon az uton, mely végre is egyedül vezet a közönség kegyeihez. A közönség jól ismeri azt a lapot, melyet megbízható lelkiismeretességéből ki nem téríthet a többi ujságok még oly feketén szenzácziö-vadászata sem. Az Országos Magyar Gazdaszövetség lapja: a Hazánk ez. A Hazánk-nak csak egy szenzácziója van: az igazság; ezt keresi, ezt támogatja, ez sugallja minden egyes szavát s üldözi bátran, meg nem tántorítva a hatalom semmi erőszaka által sem, mindazt, a mi ellene tör. Az igazság védelmében vivott harczai lelkes, bátorító visszhangra tettek szert a hazában s ez a bíztató visszhang mutatja legjobban: mennyire érzi szükségét a közönség is egy olyan ujságnak, mely rettenthetlenül áll őrt az igazság bástyáján. Mint az agrárérdekek egyetlen hű szószólója, nélkülözhetetlen házibarátja lett a Hazánk mindazoknak, kiket még lelkesít az édes magyar föld szeretete, mint a nemzeti politika elvhű harczosa szívesen látott mindennapi vendége állandó veszedelemben forgó nemzeti ügyünk minden fegyverbarátjának. De megfelel a Hazánk hivatásának, mint ujság is, a szó nemesebb értelmében. A szenzácziö hajhászás kedvéért sohasem nyul illetetlen kézzel a családi szentélyekbe, ellenben siet szavahihető, részletes tudósítást hozni mindarról, a mi érdekes, a mi igaz és a mi közérdekü. Tárczarovatába a legjelesebb belletristák dolgoznak s állandóan közöl egy-egy érdekes regényt. A napilapok közül különben nincs ma egy sem, mely olyan nagy gondot fordítana a szépirodalmi részre, mint éppen a Hazánk. Minden héten egész külön melléklapot ad Vasárnap czímmel, mely gazdag belletrisztikus tartalmával a legelőkelőbb szépirodalmi folyóirattal vetélkedik. Ezenkívül ujonnan belépő előfizetőinek díjtalanul megküldi az Agrár Album czímü díszművét, mely tartalom tekintetében páratlanul áll meg a magyar irodalomban. Művészeti rovata is élénk és nem áll egyetlen színházvállalat szolgálatában sem. A mi pedig vezérczikkeit illeti, ezek — alaposságuk, bátor hangjuk és jól értesültségeiknel fogva — ma már híresek az egész országban. Vezérczikk-irói díszes gardájának élén báró Kaas Ivor, Günthner Antal, Baross Károly, Bernát István stb. mind országos nevü publicisták állanak, a kik igaz önzetlen lelkesedéssel szolgálják a nemzeti és agrár érdekek oly nagyon elhanyagolt ügyét. A Hazánk, melynek kiadóhivatala Budapest, O-utcza 12. szám alatt van s előfizetési ára negyedévre 3 frt 50 kr., méltán részesült a közönség támogatására, mert fentartója sem egy-egy hatalmi klikk, sem a kozmopolita tőke, hanem egyedül és kizárolag a közönség.

Különfélék.

* **Gyors elválás** történt közelebb Chigagóban. Egy Ketcham János nevü gazdag polgár október 2-án 2 óra 10 perczkor délután beadta valókeresetét, 3 óra 10 perczkor kihallgatták a feleket, 3 óra 43 perczkor kihirdették az itéletet, 3 óra 47 perczkor hivatalosan kiállították azt, s 4 óra 15 perczkor az elvált nő átvette a 30,000 dollárban megállapított kárpótlási összeget.

* **Villamos növény.** Nicsaraguában nemrég egy növényt találtak, a mely, ugy látszik, mintha villamossággal volna megtöltve. Ha az ember ujjával közelébe ér, oly ütést érez, mintha villamos batteria hatna reá, a magnestűt pedig már öt-hat méter távolságról kimozdítja helyéből és minél közelebb huzzuk a növényhez, annál erősebb lesz a kitérés. Ennek a villamosságra emlékeztető tulajdonságnak az intenzitása, ugy látszik, a nap szaka szerint változik. Legerősebb e villamosság délután 2 óra tájban, északa egészen alászáll, viharos időben pedig gyorsan növekszik. A növények Phytolucca electrica nevet adtak.

* **Királyunk a pápának.** Rómából jelentik, hogy a pápát gyémántmiséje alkalmából az európai uralkodók értékes ajándékokkal lepik meg. A király ő felsége leg-

---

Próbálok ujból beszédbe elegyedni vele. Kurtán, ingerülten válaszol, mintha terhére esnék a szó.

Magamban pedig érzem, mint kavarodik fel az epém, a vérem. Bizony Isten, szeretném megverni. Hogy miért? Mert olyan furcsán bamba. Olyan kiállhatatlan. Hát mi lelte? Miért nem mondja meg, ha valami baja van? Ha meg nem akarja mondani, akkor minek jött ide.

Most már a sértődöttség passzivitásával ülök mellette és nézem. Kiváncsi vagyok, meddig fog ez tartani. Elmulik egy felóra, el egy egész óra. Kezdek türelmetlenkedni s magamban karomkodni. Az meg ül üveges szemmel, rendületlen nyugalomban.

Végre hirtelen felpattan:

— Szervusz, mormogja — s már kint van az ajtón.

Én meg bámulok az ajtóra s csóválom a fejemet.

— Hogy ilyen kiállhatatlan emberek is vannak! — gondolom.

Aztán rágyujtok egy uj szivarra és tovább morfondérozom.

Rossz kedvem van.

közelebb már elküldi Bécsből az ajándéktárgyat: egy remek kis pénzszekrényt 50.000 arany formányi tartalommal. A többi uralkodók közül a spanyol regenskirályné arany kelyhet, a szultán drágaköves gyürüt, a francziai köztársaság elnöke pedig hat drága sévresi vázát küldött a szent atyának emlékezésül.

* **Minek él a szegény ember?** Ezen a nehéz problémán evődött sokáig Szabó János, a ki békési napszámos volt és élt 46 évet. Mindössze ez az életrajza. De a 46 esztendőhöz mennyi nyomorúság fűződik. Ha dolgozott, nem volt rajta istenáldás, ha remélt, csalfán mosolygott rá az az isten asszony, akinek szekerére sohasem jutott nemhogy okosan tudott volna rajta ülni. Mikor uzután a betevő falatot sem tudta rendesen megkeresni, elgondolta: minek él? Van-e ilyen szomorú, nyomorúságos életnek öröme? S egy nekibúsult pillanatban egy nagy konyhakéssel a nyakába dőlött. Várta, hogy Nirvána vegye karjaiba. De a halál csak messziről vigyorgott rá és nem jött, erre kezén levő ereit metszette fel, majd vérében vonagolva még hasába is beleszurt az öldöklő éles kést. E hármas kivégzési mód sem használt, mert a már teljes vérvesztett embernek az orvos bekötötte sebeit és remélt, hogy megmenti életet a makacs öngyilkos jelöltnek.

— **Szaklapok egyesülése.** Magyarország pusztult szőleinek helyreállításánál és a homoki szőlők terjedésével, a gazdaközönségnek uj, teljesen ismeretlen és meglehetős nehéz művelési modokat kell elsajátítania. Nem igen van tehát a gazdasági irodalomnak ma fontosabb része, mint az, amely a szőlő- és borgazdasággal foglalkozik, amit legjobban igazol ezen irodalmi ágnak az utóbbi években tapasztalható fellendülése. Ezen a téren jelentőséggel biró esemény következett be az uj esztendővel, amikor két létező nagyobb szaklapunk egyesül. Az Engelbrecht Károly központi szőlészeti és borászati m. kir. főfelügyelő szerkesztésében megjelenő „Szőlő és borgazdasági Lapok" egyesül a Baross Károly kiadásában megjelenő és most 30-ik évfolyamába lépő „Borászati Lapok"-kal. A „Borászati Lapok" ezáltal Magyarország legelterjedtebb szakujsága lett, maga köré egyesíti a szakirodalom összes számottevő elemeit és így kétszeresen nélkülözhetetlen minden szőlősgazdának. A „Borászati Lapok" továbbra is Baross Károly kiadásában jelenik meg, tiszteletbeli szerkesztője Engelbrecht Károly, felelős szerkesztője dr. Drucker Jenő lesz. — A „Borászati Lapok" megjelen minden vasárnapon, előfizetési ára egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. Kiadóhivatala Budapest, (Köztelek).

Közgazdaság.

Lehet-e fejős tehenekkel a burgonyát nyersen etetni.

Meglehetősen el van terjedve az a nézet, hogy a burgonyát csak főzötten lehet a tehenekkel etetni, amennyiben nyers állapotban etetve kárára van a tej minőségének. Ez azonban nem egészen áll, amennyiben az ép és hibátlan burgonya ép úgy etethető fejősteheneknekkel minden káros következmény nélkül, akár csak a gőzölt. Számos kísérlet bizonyítja ezt. Így legujabban is egy kísérlet eszközöltetett, a midőn a tehenekkel repczepogácsa, rozskorpa, rétiszéna, zab- és buza-szalmán kívül fejenként és naponka 12.5 kgram burgonyát etettek, hol nyers, hol gőzölt állapotban a nélkül, hogy a tej, vagy vaj, vagy az abból készült termékek minőségében különbség állott volna be. Különbség csak akkor mutatkozott, a nyers burgonya hátrányára, ha a jelzett mennyiségénél jóval többet etettek, avagy ha a burgonya egy vagy más módon meg volt romolva.

Tapasztaltatott különben, hogy 20 kg. nyers burgonya után több tejet, de kevesebb vajat nyerhetni, mint ugyanannyi gőzölt burgonya után, A tapasztalat azt mutatja, hogy középsúlyu fejős tehenekkel fejenkent 15 kgram nyers burgonyánál többet etetni naponta nem czélszerü, mert nagyobb burgonya adag után, főleg ha kevés szálas takarmányt etetünk vele, a tejelés emelkedik ugyan, a tehenek súlya azonban csökken, a tej kellemetlen izü lesz, kellemetlen szagot kap, savanyabb lesz, rosszul köpülhető s a vaj kemény és izetlen lesz.

Ezen rossz hatás nyersburgonya-etetés következtében nagyobb mértékben mutatkozik, mintha a burgonyát főve etetjük. A fütti i tejgazdaság-iskolában azt tapasztalták, hogy 10 kg. burgonya-etetés után a tejből nyert ementhali sajtnak igen kellemetlen mellékíze lesz és ehetetleuné válik, minélfogva, ha a tejet sajtkeszítésre használjuk, már 10 kg. nyers burgonyát sem szabad etetni.

Ha sok burgonyát akarunk etetni a tehenekkel, akkor a burgonya főzését vagy gőzölését feltétlenül ajánlhatjuk, 15 kg.-ig terjedő napi adagot azonban czélszerübb lesz nyersen és pedig jól megmosott állapotban megvagdalva, törekkel, szecskával és az ábrakkal keverve etetni.

A nagyobb burgonyaadagok annál hátrányosabbak, minél több vizenyős takarmányt, répaszelet, mosthink csalamádét stb. etetnek a burgonyán kívül az állatokkal, ekkor hasmenés, mosléksömör stb. is mutatkozhatik es a tej is rossz izüvé válik s ezen a legjobb ábrak-takarmányon sem változtatnak.

Azt is hallani, hogy a nyersburgonyaetetés következtében a tehenek könnyen elvetélnek, ez azonban egészséges burgonyára nézve nem áll; a romlott, csipős izü, vagy keserü stb. burgonyát csak gőzölve vagy megfőzve szabad etetni a tehenekkel; azonban a gőzölésnél lecsapódó vizet, vagy a burgonya főzésére használt vizet el kell önteni.

Szükség esetén következőképen is javíthatjuk a burgonyát: a megvágott burgonyát egy nappal előbb egy hordóba tesszük, melynek fenéke fölött még egy lyukas fenék van, s most a hordót tele öntjük vizzel, hogy az a burgonya fölött álljon egy tenyérnyire, másnap reggel a vizet, mely a rossz izü anyagokat magába vette, leeresztjük s az így megmosott burgonyát 24 óra alatt föletetjuk.

A gőzölt s főzölt burgonya kedvez a zsirképződésnek s azért a hizlalásra alkalmasabb a nyers burgonyánál, sőt itt-ott tapasztalták, hogy a burgonya-etetés következtében a tej zsirtartalma emelkedik a szárazanyag és caseintartalom rovására.

Kitünő tejelőtakarmánnyá válik a burgonya, ha azt etetés előtt malátával beczefrezik, de ez költséges berendezéseket igényel és sok gonddal jár. Igen jó takarmány a bevermelt vagy besavanyított burgonya is, de ebből még kevesebbet szabad etetni, mint a nyers burgonyából, mert már 10 kg. napi adag a tej minőséget alászállítja.

Irodalom és művészet.

— **Remek album** jelent meg, amely valóságos eseménye a karácsonyi könyvpiacznak. Az irodalom és a művészetek előkelőségei egyesültek ebben a könyvben, amelyet a legkedveltebb napilap, a Magyar Hirlap adott ki karácsonyra. Nagy szeretettel, gonddal szerkesztette össze Fenyő Sándor, a Magyar Hirlap szerkesztője ezt a kétszáz oldalra terjedő albumot, amelybe száz hazai és külföldi iró dolgozott. Nincs terünk arra, hogy e pompás dekamaronnak tartalomjegyzéket egész terjedelmében közzé tegyük, de talán elég tudni, hogy az egész világirodalom legkiválóbb képviselői irtak az albumba. Százotven kép díszíti ezt a könyvkereskedőnél 1 frt 50 krért kapható albumot, amelyet minden előfizetojének díjtalanul ad a Magyar Hirap. Megkapják az ujonnan belépő előfizetők is és megkapják az uj-esztendő első hónapjában megjelenő második ingyen-kötetet is, amely 1848 ötven éves jubileumára és emlékére készült. Jókai, a nagyszerü kor egyik legnagyobb alakja, aki ezentúl szerződése értelmében csak a magyar Hirlapba irja mint legfőbb munkatars szépirodalmi dolgozatait, gyonyörü arczképet dedikalt az olvasoknak és ez a fotografiánál szebb kivitelü arczkép lesz a második album külön melléklete. Jokaival az élén harmincz állandó belső dolgozotarsa van most a magyar Hirlapnak. Szerkesztősége tehat a legnagyobb és tagjai az irodalom es zsurnalisztika legkiválóbb tagjai. De nemcsak a szépirodalom kivaló kultiválása czélja a Magyar Hirlapnak, hanem első sorban az, hogy a napi esemenyek ismertetésében friss, bőséges es megbízhato, a politikában bator és becsületes legyen es rendíthetetlenül álljon kormányok és pártok fölott. Ezt biztosítja a munkatarsainak az a gárdaja, amelynek vezetője Fenyő Sándor szerkesztő, aki a lap megalapítasa óta mindíg ezt irta a Magyar Hirlap zászlajara: Demokráczia, demokráczia, ismét csak demokráczia! ez a Magyar Hirlap hiszekegye. Le a czímkórsággal, a hatalmasok terrorizmusaval es előre: a polgárság érdekeivel, javával: az elhagyottak, a szegenyek, az igaztalanul szenvedők ügye legyen az első. Ámde akkor is igy legyen, ha az a polgarsag nem is budapesti, mert a Magyar Hirlap nem fuj egy követ azokkal, akik az egesz ország rovására akarják gazdagítani a fővárost. Bani követ el az, aki a vidék életnedvét at akarja ömleszteni Budapest életerebe. Mindenhol, ahol csak magyarok elnek, ha a legkisebb tanyán is, ott az ország fővárosa van. Azért is foglalkoznak a gazdaság életbevago kérdésekvel is kiváló szakerők. A kedvezmenyek egesz sorozata is ajánlja a Magyar Hirlapot. A Kis Világ czímü gyermeklapot 50 krajczarert, az Evszak czímü divatlapot 80 krajczarert kappak negyedevenkint az előfizetők es előfizethetnek a Magyar Hirlap es Magyar Szalonra együttesen: Negyedevre 6 frt helyett 5 frttal. A Magyar Hirlapra barmely naptol kezdve lehet előfizetni es az előfizetesi ar negyedevre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. Az előfizetesi összeg postautalványon küldhető Budapestre, Honvéd-uteza 4 sz. alá.

— **A „Zenélő Magyarország"** zongora zeneműfolyóirat most januar elsei füzetevel 5-dik evfolyamát kezdi. Ma már mindenütt kedvelt zeneműfolyóirat 1898-dik I. füzete a következő zeneműdarabokat közli: I. Ivanfy J. „Kiszáradt a rezgő nyárfa" es „Asszony asszony, az akarok lenni" 2 közkedvelt magyar dalt. II. D'Amant L. „Álom az üdvről" Gavottet. III. Carmencitta népszerü „Kreolno" dalkeringőjet IV. Greizinger Ivántól 6 magyar dalt változatokkal két hegedure. Minden száma hasonló gazdag és jól megválasztott tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország"-nak, s ez az oka, hogy minden zongorázó és hegedünek kellemes es alig várt vendége e kóta folyóirat meg-megujuló füzetei. Evenkent 24 füzet — minden füzet 10—10 oldal hangjegytartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerü zeneműujdonságokból összeállítva — 242 oldal tartalomért 4 frt, félévre 12 füzet 120 oldal tartalomért 2 frt az előfizetés. Előfizethetni a „Zenélő Magyarország" kiadóhivatalában Budapest, VI., Csengery-uricza 62/a, honnan megismeresre mutatványfüzetet bárkinek ingyen es bermentve küldenek. Ajánljuk a derek vállalatot minden zenebarát figyelmébe.

— **1848** Már csak napok választanak el attól az időtől, mely ötvenedik fordulója lesz a magyar szabadság hajnalának. Őseink tüzáldozattal köszöntötték a hajnal hasadtát, források tövében, ligetek, vadonok mélyén. Mi is áldozattüzet gyujtunk, a nemzeti irodalom sziklaoltárán, a magyar nemzeti érzés kurfejenel, a magyar történelem cserfaligetében. Ugy köszöntjük a hajnaló magyar szabadságot. Az oltáron az áldozat tüzet nem kisebb ember gyujtja föl, mint a mi nagy táltosunk, jósunk, költőnk, Jokai Mór, a kinek az egesz magyar irói gárda segedkezik. Egy művel teszik maradandóvá 1848 emlekezetét. E mű a szabadsagharcz képes bibliája, mely Jókai, Bródy Sándor és Rákosi Viktor szerkesztésében jelenik meg. Már szólottunk e műről. Elmondtuk, hogy 1200 képben fogja felujítani a dicsőséges évek történetét, hogy az ország valamennyi jobb irója ir e könyvbe és hogy a nagy nemzeti ünnepre teljes lesz a nagy mű. Most csak azt akarjuk jelezni, hogy a mult napokban az ötödik füzet is megjelent. A sokszorosító művészetnek valódi remekei azok a képek, mik e pompás vállalatot betöltik. Különösen ki kell emelnünk Munkácsy „Ujonczozás"-át és Benczur „Hazatérő huszarjait", a Lenkey századát. Az ereklyék közül kiválóan érdekes Batthyány Lajos miniszterelnöki széke, (mely bizony sokkal csinosabb és formásabb a mostani dísztelen zsölléknél, Kossuth ereklyéi, így órája 1848-ban, használt iroszerei, Baltimoreban kapott ezüstfedelü albuma, fatentatartója, nejének útitáskája, stb. stb. A füzet aztán a horvát mozgalmakat tárgyalja. A kitünő, magyas szöveg sehol sincs az irodalmi értéknek és költői erőnek hijan. Így halad, így folyik 1848. legdicsőbb emléke csöndben, halkan, egyre gazdagabbá, egyre érdekesebbé válva. Nem ajanlhatjuk eleggé közönségünknek a díszes könyvet, mely a Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaság kiadásában jelen meg s minden hazai könyvkereskedésben kapható. Egy füzet ára 30 kr. A mostani füzetben 54 kep van.

— **Tanulók Lapja** czímen 1893. decz. végén egy szerény ifjusagi lap indult meg, a mely szakítva az előbbi ifjusagi lapok sablonos irányával, főleg a tanulók iskolai szükségletet tartotta szem előtt. Dr. Rupp Kornél gimnáziumi professzor ebben irodalomtörténeti értekezéseken kivül etikai fejtegetéseket, földrajzi, történelmi, természetrajzi költemények adott. Irodalmi rovatában az ajánlható ifjusagi munkakról közölt ismertetéseket s főleg az iskola életéből adott érdekes hireket, önképzőköri tudósításokat. A szerény lapocska mindinkább tért hódított, nagyobb dimenziókban terjedt, s hézagpótló volta mellett a székesfőváros sietett ajánlani az összes iskolai ifjusag számára. Ezt a hetenkent 16 oldal terjedelemben megjelenő ifjusagi lapot most, mikor ötödik évfolyamába lép, a Franklin-Társulat vette át s úgy a kiállítás, mint tartalom tekinteteben magasabb, irodalmi szinvonalra igyekszik emelni. A mutatványszámnak, mely a napokban jelent meg, tartalmából megemlítjük a következő czikkeket: Ajanlas, irta a szerkesztő, dr. Rupp Kornél. — „Megszületett!" karácsonyi elmélkedés. — A Cynthia hajótörőttje, Verne és Laurie regénye. — Tanács. Gyulai Pál költemenye illusztralva. — Miért tetszettek a „Regék" Kisfaludy Sándor kortársainak? — A szőke kis Guguhoz, Leopold Lajostól. — Hazát kereső hunok, Gaal Mozestől. — Telegrafozas a tenger alatt. — Fizikai játékok. — Irodalom. — Fejtörő kérdések a számtan, földrajz, történet, természetrajz köréből. Van köztük egy latin distichonban feladott kérdés gymnasisták reszere. Képrejtveny. Szerkesztoi teleton. — A gazdag illusztrácziók közül, melyek e számot diszítik, megemlítjük Hirsch Nelli rajzát, Gyulai Pál „Éji látogatás" cz. költeményéhez; a másik illusztris kép: Az angyalok kara Madách „Ember tragédiájában". Van benne egy facsimile is: Arany János kézirata a Toldi szövegéből, az apróbb illusztrácziókat nem is említve. — A valóban kitünő ifjusagi lapot ajánljuk a szülők figyelmébe. Előfizetesi ára negyedevre 1 frt 20 kr. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Budapest, IV., Egyetem-uteza 4. sz.) bárkinek szivesen küld.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Kőszegre érkezvén, itt

fogászati működésemet

ujra megkezdtem.

Kiváló tisztelettel:

Scharpf Jenő,

fogtechnikus,

Kőszegen, iskola-uteza 46. sz. alatt.

Gabnaárak.

Buza	100 kilo	. .	12 frt.	70 krtól	— frt.	— kr-ig
Rozs	„	. .	9 „	40 „	— „	— „
Árpa	„	. .	9 „	10 „	— „	— „
Kukoricza	„	. . .	6 „	40 „	— „	— „
Zab	„	. . .	6 „	50 „	— „	— „

Hirdetések.

KÖHÖGÉS,

rekedtség és elnyalkásodás ellen a legjobb hatásu szer a RÉTHY-féle

pemetefü-ezukorka,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti, kapható minden gyógyszertárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 krért bérmentve küld

RÉTHY BÉLA

gyógyszerész Békes-Csabán.

Réthy Béla gyógyszerész

Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláirásom látható.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a helyben már évek hosszu sora óta fenálló, kitünő hirnevének örvendő

Waisbecker-féle

vendéglőt

1897. évi deczember hó 1-én átvettem, s azon a szükségessé vált ujításokat eszközöltem.

Törekvésem lesz sok évi tapasztalat után a vendéglő eddigi jó hirnevét fentartani s vendégeimet **pontos kiszolgalas, jo ételek** és **valodi italok** tel-szolgalásával kielégiteni.

Magamat a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlva, maradok

teljes tisztelettel

Danesets János,

vendéglős.

A Dr. EGGER-fele

Injectio Hamamelis Virginica

a leghatásosabb készitmény (Ausscheidungsfluss) elleni nőknél, uj és régibb folyásoknál, valamint ezek utóbajai orvoshasára. A Hamamelis Virginica tartalmi növényi rendszerüli hatása a szakértő orvosi világ előtt már régen el van ismerve, ugy hogy ezen különben is szeretetreméltó összetételü injectiot a legtöbb helyen gyógyeretnek 2—3 üveg használata után a legmakacsabb bajt tetemesen rövidebb idő alatt gyógyitja, mint bármely más gyógyszer.

Egy üveg ára 70 kr., a pénz előzetes beküldése mellett postán bérmentve: 1 üveg 1 frt 5 kr., 2 üveg 1 frt 75 kr., 3 üveg 2 frt 35 kr. Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor-hoz Budapest, VI. Váczi körut 17.

Kapható eredeti áron **Kőszegen:**

Floderer Jenő

gyógyszerész urnál

(Csacsinovits-fele gyógyszertár.)

Richter-fele Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megkizlható. **fajdalomcsillapito bedörzsöléskent alkalmaztatik köszvenynel, csuznal, tagszaggatasnal** és **meghuleseknel** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi nepszeru haziszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányoznia. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten**. Bevasarlas alkalmaval igen ovatosak legyunk, mert több kisebbértékü utanzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czegjegyzés nelkül mint sem valodit utasitsa vissza.**

RICHTER F. AD. es társa, cs. es kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Nyilvános köszöne.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenban Ausztriában, az atirhenmatikus és antiarthritik vértisztitó-tea feltalálójának Vértisztitó hatásu köszvénynél és reumatizmusban

Ha e helyen a nyilvánosságra lépés úgy ezer történik, mivel kötelességemül tartom Wilhelm Ferencz neunkirchent gyógyszerész urnak köszönetemet kifejezni azon szolgalataiert, melyekkel sulyos reumatikus bajomban vertisztito-teajával segitségemre volt s hogy azutan masokat is, a kik e borzasztó bajnak alávetvék, e pompás teára figyelmeztessek. Nem vagyok képes e kinzó fajdalmamat, melyet 3 éven at minden időváltozásnál éreztem s melytől semmi gyógyszer, sem a Bécs melletti badeni kenfurdő nem szabadított meg — leirni. Álmatlanul tetrengtem ejszakáimat agyamban, elvagyvam lathatolag alábbszállott szinem hanyatlott és testi erőm egyre fogyott. A fent nevezett tea nak 4 heti használata után szenvedésemtől nemcsak teljesen megszabadultam, hanem most is teljesen ment vagyok, mikor 6 héten át nem iszom teát; egész testi állapotom is javult. Erősen meg vagyok győződve, hogy birki, aki hasonló bajban e teához folyamodik, annak feltalalojat, Wilhelm Ferencz urat, mint en aldani fogja.

Kivalo tisztelettel

Butschin-Streitfeld grófnő,

főhadnagyné.

Az egészség fentartására, az életnedvnek s cunek folytan a vérnek tisztitására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegitésere a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismert és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógytuvekből a leggondosabban van készitve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyus felbüfoges, vértódulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósan bizonyul.

Ily kitünő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbizható háziszerévé lett a népnek.

Ára egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üv. 50 kr. Postával 20 krral több.

Prágai házi kenőcs

több ezer hála-nyilatkozattal elismert **biztos gyógyszer** mindenfele gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménynyel használható a női emlő gyuladá-ánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél, szüléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgyöknél, az úgynevezett körömferegnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzékenység tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolit.

A hol már genyedés mutatkozik, ott a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszivja, kiéreti és kigyógyitja.

Egy szelencze ára 25 és 35 kr. Postával 6 krral több.

Fragner B. gyógyszertárából Prágában 203-III.

Óvás! Hamisitás elkerülés végett mindenki kérje a valódi készitményt a Fragner B-féle gyógyszertárból Prágában és figyeljen, hogy a csomagolásnak minden oldala „Dr. a Rosa-féle életbalzsam" ide nyomott kerek védjegye látható, ellenben a „prágai házi-kenőcs" csomagolásának minden oldalán az ide nyomott háromszögü védjegy látható. — Hamisitások bejelentésekért mindenki dijat kap.

Elismerő okiratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.

Raktárok az alábbi gyógyszertárokban: TÖRÖK J., EGGER A., THALHAYER SEITZ é. KOCHEISTER utódai Budapesten és Kőszegen FLODERER JENŐ-nél, belváros (Csacsinovits-fele gyógyszertár).

A készitő főraktára: **FRAGNER B.** gyógyszertár a „fekete sashoz" Prágában 203. sz.; a Sporner-uteza sarkán.

Posta-küldemények azonnal.

József főherezeg ő csász. és kir. fensége udvari szállitója.
Fülöp szász Coburg-Gothai **herezeg** ő kir. fensége szállitója.

Sürgönyczim: **Gottschlig, Budapest.**

Telefon 57 86.

GOTTSCHLIG ÁGOSTON

tea-, rum- és cognac-nagykereskedő

BUDAPEST.

Központi iroda: IV., Váczi-utcza 4. szám.

RAKTÁRAK:

IV., Váczi-utcza 6. sz. „a Mandarinhoz" a Városház-tér mellett.

VI., Andrássy-út 23. „Hong-Cong városához" a kir. opera átellenében.

IV., Egyetem-tér, Egyetem-uteza sarkán, a „Japán nőhöz".

KIVITELI PINCZÉK:

X., Kőbánya, Füzér-uteza 9. szám.

BIZOMÁNYI RAKTÁR KŐSZEGEN:

WAISBECKER EDE füszerkereskedő urnál.

Közvetlen tehozatalu valódi chinai és orosz karaván-teák, Jamaica-, Brazilia és Cuba-rumok, francziu cognacok, likörök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palaczkokban, eredeti árak mellett. *Árjegyzék ingyen és bérmentve.*

Előfizetési felhivás a „KÉPES CSALÁDI LAPOK"

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" már a XX-ik évfolyamába lépett. Önérzettel jelentjük a tényt a magyar olvasóközönségnek akkor midőn egyuttal felhivjuk, hogy legyen szives továbbra is azon érdeklődést tanusitani lapunk iránt, melyet eddig tanusitott.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" multja legjobb bizonyiték a mellett, hogy mig egyrészt hézagot pótoltunk, másrészt az olvasóközönség igényeit tökéletesen kielégitettük. Ismételten elmondhatjuk, hogy kitüzött czélunkat elértük, mert lapunk jelenleg már az ország minden vidékén a legtöbb müvelt magyar család kedvelt házibarátja.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" fennállása óta már több hasonirányu vállalat támadt, melyek részben megszünt ek, részben tengődnek. Nem kutatjuk az okokat, hanem egyszerüen megköszönjük az olvasóközönségnek bizalmát s ujból kérjük: előlegezzék azt nekünk lapunk XX-ik évfolyamára is.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" a legolcsóbb és azért a legelterjedtebb képes hetilap! Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön bekötheto regénymelléklettel.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" havonként kétszer „Hölgyek Lapja" czimü félives mellékletet ad, párisi divatképekkel és bő divattudositással s igy egy külön divatlapnak tartalmát feleslegessé teszi.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK"-ba a régi és ujabb irói és költői gárda minden számottevő tagja dolgozik.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK"-nak regényei, elbeszélései, rajzai, humoreszkjei, költeményei, kedélynemesitő olvasmányok, irányczikkeivel a társadalom minden kérdéseire kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb czikkei pedig tanulságosak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" minden évben négy külön bekötheto regényt ad mellékletül előfizetőinek.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" boritéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" előfizetői díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postája"-ban.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" képei lehetőleg alkalomszerüek, diszesek és tanulságosak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" a lehető legjobb czikkeket igyekszik nyujtani s hogy hivatásának megfelel, azt legjobban bizonyitja immár XX. évi fennállása, mit eddig hazánkban egyetlenegy hasonló irányu lap sem volt képes elérni; bizonyitják továbbá azon előkelő és kitünő irók és irónők nevei, kiknek nagybecsü müveit csaknem minden számban élvezheti az olvasó s a kik közül büszkén emlitjük fel dr. Tolnai Lajos szerkesztőn kivül: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Radó Antal, Rákosi Jenő, Temérdek (Jeszenszky Dániel), Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Tölgyesi Mihály, dr. Feleki Sándor, Méry Károly, Jámbor Lajos, Dombai Hugó, Kenézy Csatár, Pécsi D. Anzelm, Kósa Ede: — Beniczkyné Bajza Lenke, B. Büttner Lina, G. Büttner Julia, Tussek Anna, Buday Sándorné, Cserneczky Gyuláné, Nagyváradi Myra, K. Beniczky Irma, Mariczay-Karossa Irma, Fanghné, Gyujtó Izabella, Ábrányiné Katona Klementin, H. Havassy Ilona, V. Gaál Karolina, Karlovszky Ida, Hermath Lujza, Kéray Elza, Vörös Julianna neveit stb.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" előfizetési ára a „Hölgyek Lapja" ez. divatlappal és regénymelléklettel együtt:

◆ **Egész évre 6 frt.** ◆ **Félévre 3 frt.** ◆ **Negyedévre 1 frt 50 kr.** ◆

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" annak, a ki az előfizetési összeget és azonkivül még 80 kr. csomagolási és postaszállitási dijat egyszerre beküldi, elismerésül 4 regényt küld dijtalanul.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik ezirán — legczélszerübben levelezői pon — hozzáfordulnak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK" kiadóhivatala

Budapest, V., Vadász-utcza 14. (Saját házában).

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.